

Teje jó beltartalmi értékű, zsír- és fehérje tartalma igen magas. Ezen tulajdonságainak köszönhetően fontos szerepet kaphat az önellátásban és a jó minőségű helyi termékelőállításban.

A kárpáti borzderes szarvasmarha hagyományosan kettős hasznosítású fajta, lehetőséget adva egy harmadik hasznóvételre, az igáztatásra. A tehenes fogatok turisztikai szempontból a falukép jellegzetességeivé válhatnak újra, ugyanakkor a gazdálkodásban is jól használható alternatívái a motorizációnak.

A program által előnyben részesített fajtaváltozat a kisebb testű, primitívebb, mokány változat, amely az intenzív termelésre kitenyészett fajtákkal (pl. Brown Swiss) kevésbé átkelesztett. Kis testű, marmagassága 110-135 cm. Színe a borzderes fajtára jellemző, nem egységes, barna és szürke szőrszálak keveréke (jellegzetes deres szín). Az állatok többsége rigószájú, mely a száj és az orr körül húzódó fehér sávot jelenti.

Miért fontos a haszonállat genetikai sokféleség fenntartása?

A primitívebb, kisebb testű és alacsonyabb hozamú fajtaváltozatok ma eltűnőben vannak, hiszen nem felelnek meg az intenzív termelésben elvárt hozamoknak.

Ugyanakkor ellenálló képességük és számos más előnyük miatt megőrzésük igen fontos volna. A kárpáti borzderes szarvasmarha ma Ukrajna és Románia egyes részein található meg, ám ott is csökkenő egyedszámban. A projekt egyik célja tehát ennek az eltűnőben lévő szarvasmarha fajtának a megőrzése, egyedszámának növelése mind Ukrajna, mind Magyarország területén.

Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna
ENPI Határon Átnyúló Együttműködési Program

Ez a kiadvány az Európai Unió támogatásával készült. Tartalmáért a kedvezményezett E-misszió Egyesület felel, az nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió álláspontját.

Kedvezményezett

E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület
4400 Nyíregyháza, Kossuth u. 6.
Magyarország
iroda: +36 42 423 818
e-mail: cselo@t-online.hu

Projekt partner

Terra Dei Alapítvány
90354 Péterfalva, Kossuth u. 1.a.,
Kárpátalja, Ukrajna
iroda: +380 3141 24174;
e-mail: terradei@bereg.net.ua

Az Európai Unió társfinanszírozásával
megvalósuló Program

Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna
ENPI Határon Átnyúló Együttműködési Program

Természetvédelmi szempontú gyepterelés és a kárpáti borzderes szarvasmarha génmegőrzési tevékenysége a Bereg határon átnyúló régiójában

Projekt azonosító: HUSKROUA/1101/094
A projekt a 'Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENPI Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013' keretében valósul meg.

Az Európai Unió társfinanszírozásával
megvalósuló Program

Miről szól a projekt?

Az ukrán és magyar civil szervezetek által indított projekt komplex célokat szolgál. A vidéki legeltetéses állattartás újbóli fellendítésével egyszerre szolgál

- természetvédelmi célokat (legelők természetközeli fenntartása),
- szociális célokat (élelmiszertermelés, jövedelemszerzés), valamint
- a haszonállat genetikai sokféleség fenntartását.

A projekt általános céljai

Szeretnénk hozzájárulni a természetes táj és a biológiai sokféleség védelméhez a határon átnyúló célterületen, a természetközeli gazdálkodás népszerűsítése által.

A haszonállat genetikai sokféleség megőrzése, a vidéki megélhetés segítése, valamint a célterületek közötti területi kohézió további fontos projekt célok.

Részletes célok és tevékenységek

A tevékenységek alapja a határ mindkét oldalán 40-40 kárpáti borzderes szarvasmarha beszerzése, valamint azok kihelyezése tartásra a jelentkező gazdálkodók, családi gazdaságok számára.

A projekt keretében szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a legeltetéses állattartás a vonatkozó előírásokat betartva természeti szempontból is kedvező területhasználat.

Segítjük a helyi közösségeket, önkormányzatokat a háztáji szarvasmarha tartás újbóli elterjesztésében.

A projekt segít megőrizni a kárpáti borzderes szarvasmarha fajtát Ukrajnában és újból meghonosítani Magyarországon, így járulva hozzá a haszonállat genetikai sokféleség megőrzéséhez. Tudományos kutatást indítunk a kárpáti borzderes genetikai távolságvizsgálatára, hogy meghatározzuk a Kárpát-medence állományainak genetikai távolságát más európai fajtaváltozatoktól.

Támogatjuk az élelmiszer feldolgozást a szarvasmarha tartók körében azért, hogy jövedelmezőbb legyen a természetközeli gazdálkodás.

A projekt résztvevői

A projekt fő kedvezményezettje a nyíregyházi székhelyű E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület, ukrán partnere a Kárpátalján működő Terra Dei Alapítvány.

Miért választottuk a kárpáti borzderes szarvasmarha fajtát?

A fajta kiválóan alkalmas háztáji állattartásra. Szelíd, átengedő természetű, megfelelő tartás esetén kimondottan könnyen kezelhető. Az extenzív tartást jól tűri, jó alkalmazkodó képességű és szerény igényű.